

PROTOKOLL 2015:7

PER CAPSULAM

Forskarutbildningsnämnden

vid Högskolan i Gävle

Sammanträdesdatum 2015-08-31

NÄRVARANDE

Patrik Sörqvist

Mikael Krih

§ 1

Ärende:

Beslut gällande dokumentet "Information till opponent, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation".

Bakgrund

Bifogat förslag till dokument gällande "Information till opponent, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation" kommer att användas inför HiGs första egna disputation dvs Anatole Nöstls disputation den 30 september. För att i tid kunna distribuera informationen till samtliga berörda dvs opponert, betygsledamöter och disputationsordförande behöver dokumentet fastställas redan nu.

Information enl. ovan och förslag till beslut har sänts till nämndens ledamöter.

Nämndens beslut:

-att fastställa dokumentet "Information till opponert, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation".

Vid protokollet

Mikael Krih

Nämndsekreterare

Justeras

Patrik Sörqvist

Ordförande

Högskolan i Gävle
Forskarutbildningsnämnden
2015-08-31

Ärende

Beslut gällande dokumentet "Information till opponent, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation".

Bifogat förslag till dokument gällande "Information till opponent, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation" kommer att användas inför HiGs första egna disputation dvs Anatole Nöstls disputation den 30 september. För att i tid kunna distribuera informationen till samtliga berörda dvs opponert, betygsledamöter och disputationsordförande behöver dokumentet fastställas redan nu.

Dokumentet kommer också att tas upp som punkt på nämndens nästa ordinarie sammanträde dvs den 23 september.

Förslag till beslut:

-att fastställa dokumentet "Information till opponert, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation".

Information till opponenter, betygsledamöter och disputationsordförande vid disputation

Följande aktörer deltar i en disputation

Respondent (doktorand)

Betygsnämnd, tre eller fem ledamöter samt en reservledamot

Opponent

Disputationsordförande

Allmänt

Ledamöterna i betygsnämnden är disputationsaktens examinatorer. Opponenten har ingen examinerande roll, men är en förutsättning för att disputationen ska bli meningsfull. Det är också viktigt att disputationen genomförs korrekt utifrån gällande regelverk, vilket är disputationsordförandens uppgift.

Disputationsaktens procedur

1. Ordförande hälsar alla välkomna och presenterar aktörerna och avhandlingens titel
2. Respondenten anmäler eventuella rättelser och kan överlämna en erratalista med fel och korrigeringar som identifierats efter avhandlingens tryck
3. Opponenten presenterar respondentens avhandlingsarbete
4. Respondenten ger tillägg eller kommentarer när opponenter är färdiga med presentationen
5. Opponenten leder en granskande diskussion av avhandlingsarbetet med respondenten
6. Betygsledamöterna erbjuds att ställa frågor till respondenten
7. Betygsnämndens reservledamot erbjuds att ställa frågor till respondenten
8. Ordförande erbjuder publiken ställa ytterligare frågor till respondenten
9. Opposeringstillfället avslutas och betygsledamöterna samlas för att överlägga om beslut (se instruktioner nedan)
10. Beslut tillkännages offentligt av betygsnämndens ordförande

Betygsnämndens beslutsammanträde och bedömning av avhandlingen

Betygsnämndens ledamöter (tre eller fem personer) ska examinera avhandlingen. Efter disputationens sakt samlas betygsledamöterna omedelbart för att överlägga om betygssättning. Nämnden utser själva en ordförande vid överläggningen.

Överläggningen består av två delar:

1. Vid den första delen deltar betygsledamöterna, och även betygsnämndens reservledamot och doktorandens handledare kan delta. Reservledamot och handledare kan ge synpunkter på avhandlingen och svara på frågor från betygsnämnden, men varken handledare eller reservledamot deltar i beslut.

2. Vid den andra delen deltar endast betygsledamöterna, men varken reservledamot eller handledare. Vid detta tillfälle fattar betygsledamöterna beslut om betygssättning. Betygsnämnden fattar beslut om betyget godkänd eller underkänd. Majoritetsbeslut gäller. Ledamot kan reservera sig mot betygsnämndens beslut om betyg, i så fall ska särskild motivering ges. Vid underkännande ska betygsnämnden skriftligen motivera detta beslut.

Betygsnämnden ska i sin bedömning av avhandlingen och disputationen beakta:

- Uppfyller avhandlingsarbetet (ramberättelsen och delarbetena) den kvalitet och kvantitet som kan förväntas av en doktorsavhandling?
- Motsvarar avhandlingsarbetets omfång fyra års forskarutbildning på heltid?
- Respondentens diskussion med opponent och förmåga att svara på frågor samt att diskutera betydelsen av sina resultat inom forskningsfältet

Betygsnämndens bedömning är subjektiv och kräver såväl sakkunskap som integritet hos betygsnämndens ledamöter. Kravet på antalet delarbeten specificeras i utbildningens allmänna studieplan och att kravet är uppfyllt ska ha granskats av forskarutbildningsnämnden vid det tillfälle då anhållan om disputation inkommit till forskarutbildningsnämnden. Därför är antalet delarbeten inte avgörande i betygsnämndens bedömning, utan det är omfång och kvalitet i det material som redovisas som ska bedömas av betygsledamöterna. Detta innebär att färre omfångsrika delarbeten med doktoranden som huvudförfattare publicerade i några av de mer kända tidskrifterna troligen innebär en för doktorandens insats högre kvalitet än fler men mindre omfattande arbeten författade av ett stort antal forskare där doktoranden har en undanskymd plats. Doktorandens bidrag till varje artikel ska ha framgått av redovisningen på disputationsansökan som inlämnats till forskarutbildningsnämnden, och bidragsredovisningen

Fastställd av forskarutbildningsnämnden den 31 augusti 2015

ska lämnas till betygsledamöterna om de så önskar. Om det vid disputationen framkommer anmärkningar av så extraordinär art att betygsnämnden anser det nödvändigt att inför sitt beslut företa särskilda undersökningar eller konsultationer (t.ex. vid misstankar om oredlighet) bör betygsnämnden ajournera sammanträdet. Ajourneringen bör vara kort.

Instruktioner till opponenter

Ett huvudsyfte med opponeringen är att respondenten ska få möjlighet att försvara sitt arbete och visa sina kunskaper. Det är opponerens roll att möjliggöra detta i en kritisk diskussion med respondenten. Opponenten ska också presentera avhandlingsarbetet och kritiskt granska avhandlingens alla delar, både ramberättelsen och de ingående delarbetena. Opponenten bör i sin framställan lyfta fram starka såväl som svaga delar av avhandlingen, och opponeringen bör beröra såväl tekniska och praktiska detaljer som konceptuella och teoretiska problem, samt hur avhandlingens resultat kan sättas in i ett större sammanhang.

Instruktioner till disputationsaktens ordförande

Ordförande är den person som lämnar ordet vidare i de olika stegen under disputationsakten (se ovan). Ordförande förväntas därmed känna till proceduren kring en disputation, såsom den är beskriven i detta dokument, samt kunna hantera eventuella komplikationer i samband med disputationsakten. Om disputationsakten blir långvarig kan disputationsordföranden avbryta för paus. Disputationsakten får avslutas innan all opposition och diskussion från opponenter, betygsnämndsledamöter samt auditorium avhandlats, men endast om särskilda skäl föreligger (t.ex. att någon av nyckelpersonerna insjuknar).

Misstankar om oredlighet

Vid misstanke om vetenskaplig oredlighet, fusk, jäv eller andra oegentligheter framkommer i samband med granskningen av avhandlingsarbetet eller vid disputationen ska forskarutbildningsnämnden informeras och ärendet vidarebefordras till disciplinnämnden.